

TWEE SNEEUWBERGEN IN HET HART VAN AFRIKA.

Afrika blijft steeds het land, hetwelk in zijn binnenste nog altijd een ruim veld aanbiedt om belangrijke ontdekkingen aan het licht te brengen. Met hoeveel moed en volharding het in de laatste tientallen jaren ook door wetenschappelijk gevormde mannen in alle rigtingen doorkruist mag zijn, er blijven nog altijd streken van groote uitgebreidheid over, die met een digten sluijer zijn bedekt. Maar het is, alsof juist die geheimzinnigheid, waarin Afrika's binnenland gehuld ligt, voor den onderzoekenden geest een des te sterker prikkel is om vele bekwame en ondernemende mannen derwaarts te drijven. Er gaat dan ook geen jaar voorbij, waarin niet sommige tot hiertoe duistere punten uit de land- en volkenkunde van dat werelddeel in een helder licht treden.

Sedert 1848 was het ontzaglijke berggevaarte van den Kilimandscharo bekend geworden. De Duitsche zendeling REBMANN ondernam in Mei van dat jaar van zijne zendingspost Rabbai Mpia bij Mombas zijne eerste reis naar Dschagga, welks bergen hij den 11 Mei bereikte. Des morgens om 10 uur trof het hem, dat de top van een dezer bergen met eene witte wolk, die een zeer eigenaardig aanzien had, bedekt was. Toen hij zijnen gids vroeg, wat dit mogt zijn, kreeg hij tot antwoord: „koude”, en spoedig werd hij er van overtuigd, dat die witte wolk niets anders was dan sneeuw. Later vernam REBMANN, dat zijn gids, een Suaheli van de kust, die witte massa's voor zilver had gehouden. Hij was loos genoeg om van dit vooroordeel gebruik te maken, door eenige lieden uit Dschagga te huren, die den berg beklimmen en hem zooveel zilver zouden medebrengen, als zij maar konden dragen. Natuurlijk kwamen zij met geen zilver, maar met water terug. REBMANN merkt op, dat hem nu al die zonderlinge verhalen van een ontoegankelijken goud- en zilverberg in het binnenland,

welke bij de bewoners der kustlanden in omloop zijn, ten volle verklaard zijn geworden.

Op zijn tweeden togt in 1849 naar Dschagga kwam REBMANN nog nader bij den Kilimandscharo. De bergen waren toen niet, zooals op zijne eerste reis, bestendig in wolken gehuld. Daarom kon hij nu zeer duidelijk de hemelhooge toppen van het Dschagga-gebergte met hunne scherpe omtrekken onderscheiden. Op eene bergmassa van ongeveer tien uren lang en even zoo breed verheffen zich twee hoofdtoppen. Tusschen deze beiden bevindt zich een van het oosten naar het westen strekkende en drie tot vier uur lange bergkam. De oostelijke berg heeft eene spits uitlopende gedaante en is lager dan de westelijke, die een prachtigen koepel vormt en ook in het heete jaargetijde met sneeuw bedekt blijft. Deze sneeuw van den Kilimandscharo is de waterbron van meer dan 20 rivieren, die van hem afdalen. Bovendien veroorzaakt deze sneeuw, bijzonder in het heete jaargetijde, gedurig regen. De berg is gewoonlijk gedurende den nacht geheel vrij van wolken. Maar zoodra de zon begint te schijnen, ziet men een dunnen nevel omhoog stijgen, die steeds digter wordt en omstreeks den middag den sneeuwberg geheel omhult. Dan begint het te donderen en, met tusschenruimten van vier of vijf dagen, valt er regen.

De Suaheli's noemen dezen sneeuwberg Kilimandscharo, berg der grootte of grootste berg; de Dschagga's Kibo, hetwelk volgens de verklaring van REBMANN sneeuw beteekent; want de Dschagga's kennen de sneeuw. Zij verhalen, dat zij in water verandert, zoodra men ze bij het vuur brengt. Ook is het bekend, dat sommigen nu en dan den berg beklommen en behouden teruggekomen zijn.

Deze verklaringen van REBMANN over eenen met sneeuw bedekten berg, welke in die streek geheel in de nabijheid van den aequator, bij gevolg eene hoogte van meer dan 17,000 voet hebben moet, zijn zoo bepaald, dat men waarlijk geen gezichtsbedrog kan vooronderstellen bij eenen man, die onze Europeesche alpen met eigen oogen gezien heeft.

Daarbij kwam nog eene andere, niet minder gewigtige getuigenis. LUDWIG KRAFF, een niet minder naauwgezet onderzoeker, ondernam van Mombas uit zijne eerste reis naar Ukamboni. Hij kwam door een

dig, bijna ondoordringbaar woud, op welks paden men zelfs geen gebruik van lastdieren kon maken, in het van zebra's en olifanten wemelend oord Mdigno en had op den 10 November 1849 een schoon uitzigt op den Kilimandscharo en Dschagga. De sneeuwberg stak zijn top ver boven den Ndara en Buro uit. Zelfs op verre afstand kon hij duidelijk waarnemen, dat de witte stof op den bergtop niets anders dan sneeuw kon zijn. Toen de hemel omstreeks tien uur bewolkt werd, verdween die witte stof achter wolken van roodachtige kleur. „Dit is het,” zegt KRAFF, „wat ik en al mijne lieden gezien hebben, en wat ieder na mij komende reiziger zien zal, voorondersteld dat het weder helder is en de waarnemer noordelijk van den berg Maungu zijn standpunt heeft.”

Op de reis naar Ukamboni ontdekte KRAFF in December een tweeden sneeuwberg, den Kenia. „Ik kon hem bij heldere lucht duidelijk zien”, zegt hij. „Hij geleek op een ontzaggelijken muur, op welks top ik twee groote torens zag uitsteken; zij staan niet ver van elkander en geven aan den berg een indrukwekkend voorkomen. De Kilimandscharo heeft een op een koepel gelijkenden top; de Kenia lijkt daarentegen meer op het dak van een huis.”

Het berigt, dat er in oostelijk Afrika, onder den evenaar, twee geweldige sneeuwbergen ontdekt waren, wekte algemeene opmerkzaamheid. Maar in Engeland waren er velen, die aan deze berigten geen geloof hechtten; zij betwijfelden, dat die bergen werkelijk met sneeuw bedekt zouden zijn. REBMANN en KRAFF bleven er echter bij, en de laatste verklaarde in 1858 herhaaldelijk, dat al de theoriën, door engelsche geographen voorgesteld, voor de werkelijke aanschouwing van duidelijke feiten in het niet verdwijnen.

Men kan zeggen, dat die twijfelingen thans geheel zijn weggenomen door den laatsten reiziger in die streken, den Duitschen baron KAREL VON DER DECKEN. Oorspronkelijk had hij het plan zich in oostelijk Afrika aan ALBERT ROSCHER aan te sluiten en met dezen de groote meren in het zuiden te onderzoeken. Toen hij in 1861 in Zanzibar aanlandde, was reeds ROSCHER door een inboorling vermoord. Ook deden zich tegen zijn oorspronkelijk plan zulke groote beletselen op, dat hij zich gedwongen zag het op te geven. Hij verbond zich nu

met eenen Engelschman, R. THORNTON, om te onderzoeken, of de Kili-
mandscharo al of niet met sneeuw is bedekt. Zij drongen tot dezen
berg door en beklommen hem tot op eene hoogte van 8000 voeten.
Zij schatten zijne hoogte op ongeveer 20000 voet en de sneeuwgrens
op 17000 voet, zoodat hij over eene uitgebreidheid van nagenoeg de
hoogte van den Brockenberg op zijn reusachtigen koepel met sneeuw
is bedekt.

De berigten van REBMANN en van zijn vriend KRAFF zijn derhalve
volkomen bevestigd en boven allen twijfel verheven.

(Uit *Illustrirte Zeitung*, 1862, n. 973).

R.